

SANT JAUME DELS DOMENYS

A.- Mas de Gomila

Veïnat de les Carronyes - Camí de Marmellar

Masia d'origen molt antic, documentada des del 1533. L'edifici va ser reconstruït el 1794, tal com testimonia la data gravada al portal. És un edifici de tres plantes cobert a dues aigües. A la façana hi ha el portal adovellat de mig punt i el portal del celler. Al pis principal les finestres són rectangulars, amb llinda i brancals de pedra, i les golfes s'obren amb un seguit de finestretes de punt rodó.

B.- Masia Vall Fort

Prop del veïnat de Lletger

Casal fortificat d'origen incert, situat dalt d'un turó damunt la riera de Marmellar, prop de Lletger, que ha estat abandonat i mig enrunat durant molts anys. Una part dels seus murs són de pedra, altres de tàpia, i en alguns trams es troben fortament atalussats. El portal és adovellat, de punt rodó.

C.- Església de Sant Andreu i Santa Marina a Lletger

Veïnat de Lletger

Latitud: 41° 17' 40.14" N **Longitud:** 1° 34' 45.85" E

Latitud: 41.294483 N **Longitud:** 1.579403 E

Dedicada a Sant Andreu i Santa Marina. Té origen romànic però el seu aspecte actual es deu a una reforma efectuada durant els anys cinquanta del segle vint. Té una sola nau amb contraforts laterals, absis semicircular, portal adovellat de mig punt i campanar d'espadanya.

D.- Torre de guaita de Lletger

Latitud: 41° 17' 38.96" N **Longitud:** 1° 34' 44.96" E

Latitud: 41.294156 N **Longitud:** 1.579156 E

L'actual poblet de Lletger era en època medieval una quadra dependent de la senyoria de Castellet. Del seu castell es conserva únicament la meitat d'una torre de planta circular i les restes d'unes dependències annexes.

Està construïda amb pedres irregulars de mida mitjana. A l'interior s'endevina una cúpula, damunt la qual es situen les espitlleres, amples a l'interior i molt estretes a l'exterior. Aquesta fortificació deuria formar part d'una línia defensiva juntament amb la del Papiol, Banyeres i Llorenç.

E.- Aqüeducte romà dels Arcs

Polígon Industrial els Arcs

Latitud: 41° 17' 21.75" N **Longitud:** 1° 33' 45.21" E

Latitud: 41.289376 N **Longitud:** 1.562558 E

Prop de la masia dels Arcs es conserven les restes d'un aqüeducte d'època tardo-romana (segle IV o V). Es mantenen dempeus tres trams, un grup de tres arcs de 12,7 metres, un arc solitari, i un altre grup de dos arcs, que fa 8,7 metres. L'alçada de l'aqüeducte és d'uns 4 metres. Està construït a base de pedra del país lligada amb morter.

Sembla que servia per abastir d'aigua una gran vil·la romana situada on ara hi ha la masia dels Arcs. Té un especial interès donada l'escassetat de restes d'aquest tipus a Catalunya.

F.- Ermita de la Mare de Déu dels Arquets

Veïnat dels Arquets

Latitud: 41° 17' 49.22" N **Longitud:** 1° 34' 4.5" E

Latitud: 41.297006 N **Longitud:** 1.567917 E

Ermita dedicada a la Mare de Déu del Roser, situada dins el veïnat dels Arquets. Està documentada des del 1636 però l'edifici ha sofert nombroses reformes al llarg dels anys. Té una sola nau, amb sagristia, i es cobreix a dos vessants amb estructura de fusta recolzada sobre dos arcs de mig punt reforçats amb contraforts. La façana va ser refeta al segle XIX (hi ha una inscripció amb la data de 1821) amb una porta d'arc escarser, un ull de bou i el campanar d'espadanya. Va ser cremada el 1936 i restaurada durant els anys cinquanta.

G.- Església parroquial de Sant Jaume

Plaça Rv. Andreu Marcé

Església construïda el 1702 per substituir un temple anterior, documentat des del segle 1176. Té una nau única coberta amb volta de canó amb llunetes, absis poligonal i capelles laterals entre els contraforts. La façana, amb portal rectangular i ull de bou, té un atri amb arcs de punt rodó. Al seu costat s'enlaira el campanar de torre, de planta quadrada. A l'interior del temple es conserva una valuosa pica baptismal romànica dels segles XII o XIII, amb decoració a base de discs florals, creus i figures humanes.

Rectoria

Edifici del segle XVII (a la finestra de la façana hi ha la data de 1696), tot i que podria tenir un origen més antic. Consta de planta baixa, pis i golfes i coberta de teula amb el carener paral·lel a la façana. En aquesta hi destaca el portal de mig punt adovellat i, al costat del rellotge de sol, un finestral amb ampit i brancals de pedra i llinda ornamentada. A l'hort de la rectoria va trobar-se l'any 1983 una necròpolis dels segles X-XI amb diverses tombes antropomorfes excavades a la roca i cobertes amb lloses planes.

H.- Can Pau

Carretera de Sant Jaume a Vilafranca (B-212 Km.13)

Latitud: 41° 17' 30.14" N **Longitud:** 1° 31' 37.37" E

Latitud: 41.291705 N **Longitud:** 1.527046 E

Prop del poble, aturonada a la vora de la carretera de Vilafranca, la masia de Can Pau data del segle XVIII, segons la inscripció que hi ha a una llinda, on es pot llegir la data de 1768.

El mas està format per diversos cossos, els dos principals juxtaposats conformen un pati d'entrada, tancat per un baluard d'època posterior (1901). La façana més antiga conserva el portal adovellat, al qual hi menen unes escales, i es decora amb un rellotge de sol quadrat. Les cobertes tenen el carener paral·lel a la façana.

I.- Castellnou de Giminelles

Veïnat de l'Hostal

Escrit també Giminells o Gemenelles. És un casal construït el 1773 per substituir un mas més antic, el Castellvell, del qual encara hi ha algunes restes dalt d'un esperó. És un edifici de tres plantes cobert a quatre vessants. Té estructura rectangular, amb dos cossos laterals adossats, més baixos, i contraforts al darrera. En la seva construcció es van utilitzar materials de l'edifici antic.

En època medieval Giminells era una quadra, documentada des del segle XIV, que tenia uns quinze focs. Posteriorment, va conformar una baronia juntament amb Torregassa. El darrer baró de Giminells i Torregassa va ser el famós pintor olotí Joaquim Vayreda.

J.- Cal Palau de Torregassa

Torregassa (carretera de Sant Jaume a Papiolet)

Masia datada el 1771, tancada dins un baluard. Té portal adovellat, balcons amb barana de ferro i finestretes de mig punt a les golfes. Adossada a la tanca hi ha la capella de Sant Antoni Abat, construïda el 1813 pels propietaris del mas i que es fa servir d'església del veïnat de Torregassa.

K.- Església de Sant Marçal o de Nostra Senyora dels Àngels del Papiolet

Veïnat del Papiolet

Latitud: 41° 17' 2.96" N **Longitud:** 1° 31' 38.74" E

Latitud: 41.284156 N **Longitud:** 1.527427 E

Església construïda l'any 1950. Té una sola nau, amb un cos lateral afegit on hi ha la sagristia i un porxo amb tres arcades de punt rodó. Sota el porxo hi ha la porta, emmarcada en maó vist, i damunt la taulada un petit campanaret d'esppanya.

